

[Peter Nielsen.]

den fortvivlede sammenklumpning, som andre lande effektivt søger at undgå, medens man fra mange sider her i Danmark søger at fremme den.

Jeg er for så vidt tilhænger af det, man kalder landsplanlægning, men hvis det nu skal forstås sådan, at man ved et københavnsk skrivebord skal til at udregne, hvor befolkningen i fremtiden skal placeres, så beder jeg alle gode kræfter befri os for en sådan landsplanlægning. Hvis man derimod ved dette forstår, at man lader folk bo, hvor de vil, og giver dem mulighed for at producere og i øvrigt udvikle sig på alle felter, og at samfundet så, hvor folk bor, skaber de fornødne serviceinstitutioner, vil det være mere i pagt med en demokratisk livsopfattelse. Selvfølgelig må samfundet have ret til at gribe regulerende ind af hensyn til helheden, ligesom det også er bedst, at samfundet og den enkelte borger arbejder sammen for at skabe en fornuftig udvikling, og det er jo dette, der er egnsudviklingens egentlige formål. Jeg hilser derfor med glæde, at dette forslag giver øgede muligheder for at fremme en sådan udvikling.

Det er hævdet, at loven nu tænkes ændret til en mere almen erhvervslov, der skal støtte industriens omstilling til fællesmarkedet, og at det egentlige egnsudviklingsarbejde nemt vil kunne drukne i alt dette. Den nuværende egnsudviklingslov har for så vidt ikke nogen egentlig geografisk afgrænsning, og den har da også været anvendt i områder, der ikke er særlig ramt af arbejdsløshed; i det hele og store har den dog virket til gavn for de industrifattige områder med den store ledighed.

Jeg har også af fremsættelsestalen forstået, at det fortsat er meningen, at loven skal administreres på den måde, men det er måske muligt, at det burde understreges noget stærkere i forslagets formålsparagraf. Efter forslagets ordlyd skulle det altså være muligt, som det er hævdet, at bygge københavnske hoteller med egnsudviklingsgaranti, men det må jeg vel have lov til at gå ud fra ikke bliver tilfældet, selv om der nu opereres med en udvidet beløbsramme.

Den nuværende lov har haft større betydning, end man turde regne med efter dens beskedne indhold, og det skyldes ikke mindst, at vi har haft et dygtigt arbejdende

egnsudviklingsråd, ligesom der lokalt i de respektive områder har været udført et stort arbejde og er udvist megen økonomisk offervilje fra såvel kommuner som private. Man har dog ikke med den nuværende lov haft tilstrækkelige virkemidler, og jeg er glad for den udvidelse, der er foreslået.

Men selv om organisationen og administrationen er gået godt — og der skulle for så vidt vel næppe af egnsudviklingsårsager være grund til at ændre denne — så skyldes ændringerne vel, at loven nu skal have et noget videre sigte. Der foreslås, at rådet kan udvides fra sine nuværende 3 til 4 medlemmer. Jeg skal ikke kunne afgøre, om det er nødvendigt, men de nuværende 3 medlemmer har hidtil klaret arbejdet på yderst tilfredsstillende måde. Det såkaldte støtteudvalg foreslås også udvidet, bl. a. med 7 ministerielle embedsmænd. Jeg har dog forstået det således, at dette udvalg ikke skal beskæftige sig med de enkelte ansøgninger, men mere træde til, hvis der skulle blive tale om store projekter, som ligefrem ville ændre en hel egns struktur, og hvor det kunne blive nødvendigt med anlæg, der sorterer under de enkelte ministres områder. Hvis det betyder en forenklet administration, der derved også bliver hurtigere, er det jo udmærket, thi i sådanne sager er hurtig hjælp altid dobbelt hjælp, idet de private, der vil arbejde på basis af egnsudviklingsloven, næppe vil vente i årevis på at få at vide, om de kan begynde deres produktion.

Der har været rejst spørgsmålet, om det ikke bliver for mange københavnere, der kommer til at administrere egnsudviklingen, og måske burde vi i det kommende udvalg overveje, om det ikke ville være betimeligt, når man nu altså skal have et sådant støtteudvalg, at supplere det med repræsentanter fra egnsudviklingsområdet, fra de regionale råd, altså med folk, der står midt i det praktiske arbejde.

En nydannelse i forslaget, som hilses med særlig glæde, er bestemmelsen om, at kommunerne nu får lettere adgang til at erhverve jord til industribrug og tillige selv bygge fabriksbygninger til leje eller videresalg, således at staten finansierer de 75 pct. heraf, og skulle der opstå tab ved en sådan egnsudvikling, deles dette tab lige mellem kommune og stat. Spørgsmålet er dog, om staten ikke her skulle tage nogle af